

Sygn. akt V CSK 70/17

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lipca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa P. Spółki z o.o. w Ż. (poprzednio: P. Spółki z o.o. w Ż.)
przeciwko T. S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 lipca 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego od wyroku Sądu Apelacyjnego

w (...)

z dnia 16 września 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 5400 (pięć
tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Wprawdzie skarżący odwołał się do istotnego zagadnienia prawnego, niemniej nie występuje ta przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.).

Stosownie do ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego, istotnym zagadnieniem prawnym jest taki problem jurydyczny, który ma znaczenie dla rozwoju prawa lub stanowi precedens dla rozstrzygnięcia podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04 niepubl.). Powołanie się przez skarżącego na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało. Skarżący powinien też wykazać, że ma ono istotne znaczenie dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, wszystkie niepubl. oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243). Ponadto, prawidłowo wyartykułowane zagadnienie musi być sformułowane ogólnie

w tym sensie, że nie może chodzić w nim o sposób rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2004 r., II CZ 94/04, niepubl.).

Każde z postawionych w skardze kasacyjnej dwóch pytań nie odpowiada tym wymaganiom, gdyż nie zawierają wystarczającej argumentacji, która mogłaby prowadzić do odmiennych rezultatów. W aktualnej judykaturze jednolicie przyjmuje się, że błędne oddalenie skargi na czynność komornika, która spowodowała szkodę nie wyłącza odpowiedzialności odszkodowawczej komornika na podstawie art. 23 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U. Nr 133, poz. 882 ze zm., dalej: "u.k.s.e."; por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16 marca 2007 r. III CSK 381/06, IO SNC 2008, nr 2, poz. 28 i z dnia 7 grudnia 2012 r., II CSK 143/12, LEX nr 1288628).

Artykuł 365 § 1 k.p.c. regulując problematykę mocy wiążącej prawomocnego orzeczenia charakteryzuje się dwoma aspektami. Pierwszy odnosi się do samego faktu istnienia orzeczenia, a drugi przejawia się w jego mocy wiążącej, którą należy oceniać zarówno od strony przedmiotowej, jak i podmiotowej.

Zasadą jest, że związanie rozstrzygnięciem określonej kwestii w innej sprawie, różniącej się przedmiotem, występuje tylko granicach podmiotowych prawomocności, czyli w sprawie, w której występują te same strony lub osoby objęte prawomocnością rozszerzoną na podstawie przepisu szczególnego. W braku tożsamości podmiotowej rozstrzygnięcie określonego zagadnienia przy orzekaniu w jednej sprawie nie wyłącza dopuszczalności jego badania i oceny w innej sprawie. Osoby, które nie były stronami i których nie obejmuje z mocy przepisu szczególnego rozszerzona prawomocność materialna wcześniejszego wyroku, nie są pozbawione możliwości realizowania swego prawa we własnej sprawie, także wtedy, gdy łączy się to z kwestionowaniem oceny wyrażonej w innej sprawie w zakresie przesłanek orzekania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2010 r., IV CSK 359/09, OSNC 2011, nr 2, poz. 16).

W piśmiennictwie przyjmuje się, że moc wiążąca prawomocnego orzeczenia dotyczy co do zasady wyroków oraz postanowień co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym, gdyż tego właśnie rodzaju orzeczenia mają walor

prawny na zewnątrz, w przeciwieństwie do orzeczeń innej kategorii, których znaczenie przejawia się tylko wewnątrz określonego postępowania (tzw. niekiedy orzeczenia procesowe) autonomia jurysdykcyjna sądu w zakresie oceny niezgodności z prawem działania lub zaniechania komornika, z którego wynikła szkoda, nie jest ograniczona poprzez związanie prejudykatem, tak jak ma to miejsce w przypadku odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa na podstawie art. 417¹ § 2 k.c. Wynika to z odrębności art. 23 ust. 1 u.k.s.e. w stosunku do przepisów art. 417 i nast. k.c. W szczególności prejudycjalnego charakteru nie można przypisać rozstrzygnięciu sądu w przedmiocie skargi na czynności komornika, z którą poszkodowany wiąże szkodę.

Drugie z postawionych pytań dotyczy w istocie sfery faktycznej rozstrzygnięcia i nie ma bezpośredniego znaczenia dla wyniku sprawy. Naruszenie bowiem przez komornika wielu przepisów postępowania egzekucyjnego nie budzi wątpliwości.

Z tych względów, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).